

Balkenende

opmerkingen worden gemaakt over grondwetswijzigingen, de rol van het staatshoofd, invloed bij een kabinetsformatie, et cetera, dan komen wij in een discussie waarvan ik mij afvraag of wij die nu zouden moeten voeren. Zoals ik zei, wil ik het debat met u aangaan, maar u weet hoe ik ertegen aankijk. Dat wil ik in alle duidelijkheid ook gezegd hebben. Voor het overige vind ik dat wij wat terughoudend moeten zijn om nu publiekelijk te gaan spreken over abdicatie, terwijl dat helemaal niet aan de orde is.

De heer **Pechtold** (D66): Gezien de leeftijd van een staatshoofd vind ik het helemaal niet raar dat je daar op een gegeven moment over praat. Het zou eerder van struisvogelgedrag getuigen als wij denken: laat het maar doorlopen en wij zien wel. Ik weet dat bijvoorbeeld de PvdA anders denkt over de rol van het staatshoofd. Dus vraag ik u of hetgeen u hier aangeeft het kabinetsstandpunt is. U bent van plan om tot in ieder geval juni 2011 te blijven zitten. Ik vind dat nog een lange termijn, ook om andere redenen. Ik wil rond dit punt gewoon van u duidelijkheid krijgen. Is dit het regeringsstandpunt en behoeven wij als Kamer tot juni 2011 op dit punt verder dus niets van u te verwachten? Dat heeft niets te maken met de gevoeligheden van een aankondiging of wat dan ook. Zoek een volwassen moment waarop wij daarover in de breedte kunnen spreken, van kleine dingetjes tot en met eventuele grondwetswijzigingen. Ik zeg niet dat ik die morgen zou willen, maar deze discussie moeten wij in alle rust voeren en niet wanneer wij de oranje vlaggetjes alweer moeten pakken.

Minister **Balkenende**: Dat veronderstelt dat wij gaan spreken over een mogelijk andere invulling van het koningschap en de rol van het staatshoofd. Ik heb zojuist gezegd dat ik zeer hecht aan de huidige structuur. U vraagt mij eigenlijk om met standpunten te komen die mogelijk heel anders zijn dan waar wij het nu over hebben. Ik heb daar twee bezwaren tegen. Ten eerste speculeert het op abdicatie. Ten tweede heeft de manier waarop het staatshoofd staatsrechtelijk in Nederland functioneert grote waarde. Ik wil daar geen onduidelijkheid over laten bestaan. U moet van mij geen initiatieven verwachten. Voor het overige wacht ik het initiatief van de Kamer af.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Raak en mijnheer Pechtold, u hebt beiden al drie keer geïnterrumpeerd.

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter, ik werd aangesproken door de heer Pechtold.

De **voorzitter**: Dan mag u nog even iets zeggen in de richting van de heer Pechtold. Daarna sluiten wij het debat af.

De heer **Van Raak** (SP): Ik ben het in hoge mate met de heer Pechtold eens, maar wij moeten niet met ons allen naar de minister-president kijken. Wij moeten vooral naar onszelf kijken. Als de Kamer dit debat wil voeren, dan kan zij dat. Zij is niet afhankelijk van de regering. Zij kan het debat op elk moment voeren. Ik stel voor om het rond de abdicatie te doen.

De **voorzitter**: Daar gaat de Kamer inderdaad zelf over. De minister-president is klaar met zijn tweede termijn?

Minister **Balkenende**: Ja, ik heb al gezegd dat ik de aanneming van de moties en van het amendement van de heer Brinkman ontraad.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de ingediende moties wordt na het herfstreces gestemd. Over de begrotingen en het amendement wordt medio december gestemd.

Ik dank de leden voor hun inbreng en de minister-president voor zijn komst.

Sluiting 22.01 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

De volgende brieven

Rapportage Vreemdelingenketen periode januari-juni 2008 - 19637-1223
staatssecretaris van Justitie, Albayrak N. - 7 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

NMa besluiten thuiszorg - 23235-82
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Bussemaker M. - 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Concessiewetgeving voor de Waddenveren - 23645-251
staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, Huizinga-Heringa J.C. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Verzoek om reactie NRC-artikel - 26488-106
staatssecretaris van Defensie, Vries de J.G. - 3 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Uitvoering motie Depla c.s. m.b.t. het opleiden van risicojongeren. - 26695-57
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Bijsterveldt-Vliegthart van J.M. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Stand van zaken IJsselmeerziekenhuizen - 27295-101
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Klink A. - 7 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Aanstelling van COMISAF als Commandant van de Amerikaanse troepen in Afghanistan - 27925-323
minister van Defensie, Middelkoop van E. - 3 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Vermogenspositie staatsdeelnemingen - 28165-88
minister van Financiën, W.J. Bos - 6 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Uitkomsten gesprek met VNG over opvangproblematiek van gezelschapsdieren - 28286-242

Lijst van ingekomen stukken

minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Verburg G. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Verslag Informele bijeenkomst Navo-ministers Londen -
28676-65
minister van Defensie, Middelkoop van E. - 1 oktober
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Geannoteerde agenda Navo ministeriële Boedapest d.d.
9 en 10 oktober 2008 - 28676-66
minister van Defensie, Middelkoop van E. - 3 oktober
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Aansluitbeleid elektriciteit - 29023-63
minister van Economische Zaken, Hoeven van der M.J.A.
- 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Versnelling besluitvorming infrastructurele projecten
"Sneller en beter" - 29385-41
minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer, Cramer J.M. - 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Advies van de Alderstafel - 29665-108
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S -
1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Mosselzaadinvanginstallaties - 29684-72
minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Verburg G. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Kabinetsreactie onderzoek CAK - 29689-224
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Bussemaker M. - 3 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Aanbieding onderzoeksrapport "Ambulance A1 spoed-
ritten: wat is de relatie tussen responstijden en
gezondheidswinst?" - 29835-5
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Klink A.
- 6 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Trein Vrije Periodes - 29984-151
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S -
2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Stand van zaken aanbevelingen McKinsey rapport -
29984-15
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S -
1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Reactie op advies OR "De verbindende schoolcultuur" en
rapport SCO-Kohnstamm "Een kwestie van perspectief" -
30183-27
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Bijsterveldt-Vliegthart van J.M. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Monitor Extramurale Zorg NZa - 30597-30
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Bussemaker M. - 7 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Onderzoek naar beleefde regeldruk in het onderwijs -
30853-14
minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Plasterk
R.H.A. - 7 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Toezegging in VAO Plan van Scholen 2009-2011,
termijnen aanvraag samenvoeging scholen v.o. -
31135-12
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Bijsterveldt-Vliegthart van J.M. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Nieuwe beoordeling van een aantal aanvragen - 31135-13
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Bijsterveldt-Vliegthart van J.M. - 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Stand van zaken Deltaplan Inburgering - 31143-25
minister voor Wonen, Wijken en Integratie, Vogelaar C.P.
- 3 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Oordeel CGB over doorberekenen uitvoeringkosten aan
deelnemers - 31226-39
minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Donner
J.P.H. - 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Uitkomst Derde High Level Forum, 2-4 september te Accra
- 31250-35
minister voor Ontwikkelingssamenwerking, Koenders
A.G. - 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Sluitende dagarrangementen en tussenschoolse opvang -
31322-36
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Dijksma S.A.M. - 7 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Staatsdeelnemingen Fortis en ABN AMRO - 31371-12
minister van Financiën, W.J. Bos - 6 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Erratum op antwoord Kamervragen Energierapport -
31510-3
minister van Economische Zaken, Hoeven van der M.J.A.
- 2 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Juridische keuzes regelgeving BES - 31568-3
staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-
relaties, Bijleveld-Schouten A.Th.B. - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Bedienen op afstand van sluizen en bruggen - 31700-A-5
staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, Huizinga-
Heringa J.C. - 1 oktober 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Lijst van ingekomen stukken

Toepassing artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag -
31700-VI-6

minister van Justitie, Hirsch Ballin E.M.H. - 7 oktober
2008

Rondgezonden en gepubliceerd

Conceptjaarwerkplan 2009 van de inspectie van het
onderwijs - 31700-VIII-7

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Plasterk
R.H.A. - 7 oktober 2008

Rondgezonden en gepubliceerd

Reactie op verzoek Ouwehand over het bezoek van de
minister van LNV aan Rusland - 31700-XIV-5

minister van Buitenlandse Zaken, Verhagen M.J.M. -
24 september 2008

Rondgezonden en gepubliceerd

Effect afschaffen buitengewone uitgaven op huurtoeslag
- 31706-8

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Donner
J.P.H. - 30 september 2008

Rondgezonden en gepubliceerd

Ketenuitvoerbaarstoets Wtcg - 31706-9

staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Bussemaker M. - 3 oktober 2008

Rondgezonden en gepubliceerd

Verdergaande maatregelen tegen short selling - 31724-5

minister van Financiën, W.J. Bos - 6 oktober 2008

Rondgezonden en gepubliceerd

De volgende brieven

Overzicht vergoedingen Europarlementariërs -
2008Z03154

staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, Timmermans
F.C.G.M. - 25 september 2008

Doorzenden aan de betrokken commissie(s)

Afschrift van het antwoord op de brief van Skydive
Rotterdam - 2008Z03509

minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S -
30 september 2008

Doorzenden aan de betrokken commissie(s)

Verzoek van de algemene commissie voor WWI: kopie
brief 2 Advice You - 2008Z03804

minister voor Wonen, Wijken en Integratie, Vogelaar C.P.
- 3 oktober 2008

Doorzenden aan de betrokken commissie(s)